

Секція 3.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИЙ ПРОСТІР СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

.....

Березан В. І., к.п.н., доцент
Полтавський національний
педагогічний
університет імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)

ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ СОЦІОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ТА ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У сучасному інформаційному суспільстві суттєвий вплив на формування у майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей, зокрема соціальних педагогів і працівників, духовних цінностей та ідеалів, індивідуального й суспільного світогляду, поведінкових стереотипів і конкретних вчинків здійснюють інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). ІКТ приходять на зміну сім'ї та іншим соціальним інститутам та інституціям, які є носіями соціальності. Інтернет стає не тільки інструментом пошуку й отримання необхідної інформації, а й середовищем віртуальної взаємодії, комунікації, відбувається розширення соціальності інформаційного простору, що веде до розширення поняття соціалізації, включаючи соціалізацію у віртуальному просторі. Людина «стає на шлях кіберсоціалізації» [1, с. 117–120]. У зв'язку з цим актуалізується потреба в управлінні інформаційною складовою соціалізації, організації роботи з інформацією з метою соціального розвитку майбутніх соціальних педагогів і соціальних працівників, що складає важливу частину соціального виховання та їхньої професійної підготовки.

Узагальнюючи різні підходи до трактування поняття «ІКТ», у сучасних наукових дослідженнях виокремлюються три основних види інформаційно-комунікаційних технологій:

- комп'ютерні, або інформаційні, технології, засновані на роботі з текстовими та графічними редакторами (редагування тексту, комп'ютерна верстка, книжкова ілюстрація тощо), електронними таблицями та базами даних. Фактично вони є основою, першою сходинкою для використання мультимедійних та телекомунікаційних технологій [2, с. 162–164];
- мультимедійні технології (або технології мультимедіа) – це поєднання спеціальних апаратних засобів і програмного забезпечення, що дозволяє на якісно новому рівні сприймати, переробляти і на-

давати різноманітну інформацію: текстову, графічну, звукову, анімаційну, телевізійну тощо [2, с. 162–164];

- телекомунікаційні технології (або мережні чи Інтернет-технології) – це технології передачі й одержання інформації за допомогою локальних (Інтранет) та глобальних (Інтернет) комп'ютерних мереж [3].

Саме за допомогою ІКТ педагогічні технології роботи з можливостями глобальної мережі Інтернет та мобільного зв'язку, в цілому, конкретних інтернет-ресурсів, додатків і соціальних сервісів, зокрема, використовуються в різних галузях науки. Практичне використання можливостей кіберсоціалізації і технологій кіберпедагогіки отримують широке розповсюдження в сучасній українській і зарубіжній освіті.

ІКТ, будучи засобами технічного характеру, сприяють появі у сучасного студента нових якостей, що забезпечують формування автономії, що включає в себе вміння самостійно аналізувати й оцінювати інформацію, проявляти ініціативу, визначати потреби і стратегію свого навчання, виробляти рефлексію та оцінку отриманих знань за самостійно сформованими критеріями. Завдяки цьому їх застосування в освіті має певний соціально-виховний ефект на студентів, що необхідно сучасній вищій школі, оскільки сприяє соціалізації майбутнього соціального педагога як успішного громадянина сучасного інформаційного суспільства.

В. Плешаков у своїх дослідженнях підкреслює, що з появою всесвітньої мережі Інтернет сучасна людина, як представник виду *Homo Sapiens*, на рубежі ХХ–ХХІ століть перетворюється на новий унікальний вид *Homo Cyberus*. І в 2005 році він вводить до наукового обігу поняття «кіберсоціалізація» і називає його інноваційним соціально-педагогічним феноменом [4, с. 48–49]. Віртуальна реальність (кіберреальність [5, с. 32–39]) стає для студентів новим своєрідним життєвим простором зі специфічними особливостями комунікативного процесу. Тобто віртуальне середовище (кіберпростір) – поряд з природним, просторово-географічним, соціальним, культурним, ландшафтно-архітектурним тощо – відіграє значну роль як у повсякденному житті сучасної людини, так і в професійній діяльності.

Тому завданням викладача є використати ІКТ та процес кіберсоціалізації студента на користь його професійної підготовки. З одного боку необхідно ознайомити фахівця соціономічної спеціальності з таким новим соціально-педагогічним феноменом, з іншого – методи, форми і засоби отримання знань і виконання практичних завдань з навчальних дисциплін професійної і практичної підготовки обов'язково повинні використовувати можливості ІКТ і кіберпростору.

Список використаних джерел

1. Плешаков В. А. Интернет как фактор киберсоциализации молодежи / Плешаков Владимир Андреевич, Угольков Николай Владимирович // Вестник Костромского государственного университета им. Н. А. Некрасова. Серия: Педагогика. Психология. Социальная работа. Ювенология. Социокинетика. – 2013. – Т. 19. – № 3. – С. 117–120.
2. Тихонова Т. В. Інформаційно-комунікаційні технології професійної діяльності педагога: генезис змісту поняття / Т. В. Тихонова // Формування та розвиток професійної компетентності сучасного педагога в системі неперерв-

- ної освіти : тези доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 12–14 травня 2011 р.). – Миколаїв : ОШПО, 2011. – С. 162–164.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / Дичківська І. М. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
  4. Плешаков В. А. Виртуальная социализация как современный аспект квазисоциализации личности / В. А. Плешаков // Проблемы педагогического образования : сб. науч. статей / под ред. В. А. Сластёнина, Е. А. Левановой. – Вып. 21. – М. : МПГУ – МОСПИ, 2005. – С. 48–49.
  5. Плешаков В. А. Киберсоциализация как инновационный социально-педагогический феномен / В. А. Плешаков // Преподаватель XXI век. – 2009. – № 3. – Т. 1 – С. 32–39.

Гринь Ю. М., к.п.н., асистент
Кузьомко Л. А., асистент
Полтавський національний
педагогічний університет імені
В. Г. Короленка
(м. Полтава)

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Запровадження в навчально-виховний процес інформаційно-комунікаційних технологій є вимогою часу, без використання ІКТ не можливо забезпечити рівний доступ до якісної освіти, оскільки саме освіта здатна формувати соціальні, психологічні, загальнокультурні та професійні передумови для інформатизації суспільства. Національна стратегія розвитку освіти на період до 2021 року визначає пріоритетним напрямом розвитку галузі «впровадження сучасних ІКТ, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві» [3].

Проблемою впровадження ІКТ у навчальний процес освіти висвітлено у наукових працях: В. М. Андрієвської, В. Ю. Бикова, К. Бурден, А. М. Гуржія, М. І. Жалдака, Ю. О. Жук, В. В. Лапінський, М. Леаск, М. П. Лещенко, О. О. Литвиненко, С. Г. Литвинової, С. Логан, Х. Лоу, Дж. Медовс, Н. В. Олєфіренко, О. П. Пінчук, А. Руле, А.-К. Свеннсон, Л. Скотт, О. М. Соколюк, О. В. Співаковського, С. Юні, О. І. Шиман та інших.

Водночас малодослідженим залишається питання використання ІКТ у професійній діяльності вчителя музичного мистецтва.

Педагогу з мистецьких дисциплін пропонується готова програмована продукція забезпечення при вивченні дисциплін, що пов'язані з такими практичними заняттями як: сольфеджіо, гармонія, поліфонія, хорове диригування, аналіз музичних творів тощо.

Найпопулярніші програми, які дозволяють обробляти та змінювати різноманітну інформацію для подальшого її включення в презентацію. Програмне забезпечення для створення мультимедійних презентацій Microsoft Paint, Corel Draw, Adobe Photoshop, Microsoft Office Picture Manager ЗвукMicrosoft